

Så slutade ett Julagille på 1630 talet.

Prästen i Södra Rörum Christen Jensen satt på Julagille hos Povl Mattsön på Mjälaströgården liggande mellan Sö.Rörum och Slagtofta, inne i en oländig terräng. Man åt och drack och snackade om vär och vind, om hur skörden varit hösten som gått och om hur man trodde den skulle bli det kommande året. Man talade om gamla tecken på himlen, om de allra farligaste, Järtecknen som visade sig någon tid innan olyckor såsom pest eller krig, samt naturkatastrofer. Ett säkert sådant tecken har ända in i vår tid varit när luskungar kröp ute i naturen, eller man såg jordkast, på sina marker, samt då de små som levde under löven och i andra skrymslen, inte åt av den maten som vintertid sattes ut i "Ellaskålar" under Mor fläder som växte omkring gårdsplanen. Såg man bara att de små varit framme och ätit av maten i skålarna kände husbondfolket sig säkra för egen del, då hade man dem med sig. De gamla voro mycket måna om att barnen och ungdomarna hörde på ty det var de som i framtiden skulle föra kunskaperna vidare till kommande generationer. De äldre hade inte haft så mycket gemenskap med varandra de sista månaderna på grund av brådskan med Julförberedelserna vilka skulle ske i "ny" vid slakt och bak~~sa~~mt inte minst vid saltning av fläsk och skinkor, vilka sedan skulle hålla sig över sommaren och till nästa höst. Moran på Mjälaströ omtalade för de andra att hon i fjor varit hos den nye salpetersjudaren nere vid Kruddarehus och bytat med en gås och 2 skålpund salpeter, vilket hon trodde skulle räcka<sup>den</sup> till de nya skinkorna.

Nu tystnade snacket betänkligt då hedersgästen prästen Christen Jensen tog till orda läste några sidor ur den heliga skrift, allt medan värmen och röken från spisen och törrestickorna spreds i storastuan .

Arvid - Sandmark 311070

2.  
Männen gick nu ut för att titta till sina hästar, man gjorde även ett besök "öst den söndre gaveln" vilket säkert var av behovet påkallat, efter all den salta maten och alla kannor öl som sedan erfordrades. Medan karana utträttade sina ärenden, passade kvingorna på att duka ut det som blivit över av all den goda maten. Husmor såg nog att alla hade hedrat både mat och dricka, hon var lite bekymrad för smådrängarna som nog druckit lite för mycket öl. Men hon tänkte, att deras präst var ju med bland gästerna så det vore en skam om de inte "vette hut."

Husets och gästerna sutto på båda sidor om långbordet, husbonden och herr Christen vid den översta ändan och pigor o drängar längst ned.

Prästen omtalade nu med hög röst, att vid Biskopens besök i somras, hade denne efter förhör påpekat, att ungdomen i Rörum varit bra undervisade i katekesen och religionskunskap, samt hade ett sedligt uppträdande.

I samma andetag sade han "det finns ju undantag" allt medan han lät blicken glida ned mot smådrängarna på drängabänken och på så vis blev de svarta fåren utpekade i den för övrigt vita flocken. Pojkarna kände nu de närvarandes blickar på sig, de satt kvar en stund, men drog sig sedan ut på gården fast beslutna, att på något sätt hämnas på sin själasörjare. Samtalet inne i stugan hade vid deras utträde rört sig om några vargar, som varit synliga vid lilla Åkarp, en gård strax intill. En av drängarna kom att tänka på en gammal historia om hur man skrämt en man från Fulltofta, som påstått att han inte var rädd för vare sig den grå eller den svarte.

Inomhus fortsatte samtalen med med stegrad intensitet allt eftersom öl och annat dricka förtärdes. Bonden på Vasahus omtalade med hög röst om hur vargskallet på vintern 1627 i mars månad slutade. Dagen innan fingo allt manfolk, som hade fyllat 15 år tillsammans med äldre drevkarlar ställa upp i drevet och detta omfattade Fulltofta, Ousbyholm, samt torparna på Landeröd, kulleröd och Norre Hee, försedda med jaktlappar och linor att binda upp dem på. Vidare skulle alla skjutvapen, spjut, yxor, tjugor och liar medtagas.